

1. as te kipp (ho:ndē) nēn spærver set zint sē baɣ
2. min. kamərɔ:t is tē blɔ:m. ʁɔ:n ʁe:tɪp
3. te.ɣsvɔ:rɔ:dəʁ spunt sē ale:n me:r r met (up dē) mēʃim.
4. skɑpp (ʁra.m.) iʃp lastəʁ vərɪk
5. up dā skɪp kre:ɣɣ zē fəskumelt bro:t (nēn stutɪ = witte brood)
6. n tumərman hefən splē:ntər m. fiɣər
7. n skɪpər lɪkɪ sɪnē lɪpp ɔf
8. n dē. (dat) fəbrɪk is nɪks tē ʃē:n
9. kum i hir min. klein.
10. do.tər ɔ.s fe:r r ʁla:zɪp bɪr - ʁle:skəs
11. brɛɣ(t) ɔ.s tue. kilo mərəɪp
12. se. hept mətən fi:(ə)m. dre: litē vɪ:n updrø:ɣkɪ
13. hē vɔl mi metən knɑpəl hɔuwɪp
14. ɪk hɛp sɪnē kne: se:n
15. fastnɔ:mmt (fazəldɑʁ) vɔt nɪʁ fəl me:r r fi:r t
16. ɪk bɪn blɪɟ dak met he:r r (de.lø:) nɪʁ metʁɔ:m bɪn
17. kept nɪ dō:
18. ve. heftān dō: - dən (de.) do:r r ɑɣkɔ:mɪp
19. nē spin - n spinɔvɛp - spin(ə)kɔpnas - n ra:ʁbɔl - ʁla:zɪpvasər
20. nē pət(ə) - mɑ(t)s - baɣ - bənɔvwt - vɛ.j - padɪ-sto:l - hɛ:ʁ - n kəkfɔs - kɪkər - n vɪndər
21. dən ke:r r l mɑ:kɪ dē hē:lē vɛ:r r l ant fɛʁɣ
22. ɪk zal u kralɪ ʁe:m. - krelkəs
23. ɛɣəlā.nt lət fəl ɔ:lē ske:pɪp slo:pɪp (ɔfbrɛɣɪ)
24. septəm fro:gər bɛtɪ
25. ʁe.f mi (ʁe:uɔw mi) tue. brɛ:ə stem. - brɛ:dər - brɛ:tst
26. dat stantɛbe.lt ste:tər nɪʁ me:r r
27. dən man hefən lɛ:m. aʃən ʁro:tən he:r r (kəni.ntjə)
28. n dy:wəl iʃ nɪʁ m.heməl ble:m.
29. dē sko.lkɛndər sint me:dē mestər nɔ dē ze. ves
30. ɪk kan tɔʁ nɪʁ kɔm. e:r r dɑk klo:r r bɪn
31. dē be:stē dre:ɣkt ʁe:r r n lim:zɔ:tmel
32. hē. kan nɪ hən vərɪkɪ ʁɔ:n - heft m. ha:ls (kəl)
33. stek (dɔ:t) is nēn stelɪ n dən bɛzəm (bəsəm)
34. nē. mətē ke:ʁləs vɔt nɪʁ me:r r spɛlt
35. hɪɟ ɪk hɛp u a tue. ke:r r ro:pɪ
36. dē. pe:r r is nɪʁ rɪp dər zɪt nɔʁ nē vɪtə pɪt m
37. sē bɪnt nɔ.t lɑ:nt (hēn)
38. se. hef m e:r r st sin ʁelt helpɪp upmɑ:kɪ
39. hē. zalt nɔ.jt fər brɛɣ.
40. zɪs (se. hef) dē heift fan dē mɛlk kvit
41. n mā mat sɪnē vrɔuw bɛskɛ:r m.
42. m dē skeldē svem. is ʁefɔ:r r lək
43. hē. hef fəl prɛ:tjəs ɑmdat stɛ:r k (stɛ:rək) is
44. vi. mat do:r r dē heift fan hēm. ɛn jali (ilø.) dɑ.ndrə heift
45. help mi is dā ber (lɛ.dəkant) ɔbɪ:r r (bɔ:r r)
46. ɔ.nzən metsla: is mudefət (zɔ. fet as spɛk)
47. se. vet ve. tɛ:r stē kɑ sprɪɟ.
48. nē kve.kər zalɪ bɔ:m ɛ:ntɪ
49. do. tra:m is dɪʁ(t) (to:)
50. sē bɛʁnt tē ly.dɪp fɔ:r r dē fro.əmis (fro.əskɛ.rk - la.tkɛ.rk)
51. nē bɛrɛsprɛi - kɪkədrɪl - fɛsprɛidɪ - utsprɛidɪ - uɟbrɛidɪ - mɛstreɪn. - bro:t smɛ:r r
52. dē. frouw hef dē hɔ:r r lɔ:tɪ knɪpp
53. si fa: hefəm zes jo:r r nɔ. skɔ:l lɔ:tɪ ʁɔ:m
54. keptəm ɔfɔ:r dɪp ɑm zɔ. lɑ:t lɑɣs tɔ:tər tē ʁɔ:n
55. ʁri:zē stɛ:r kɪp zɛ.j nɪʁ fəl m dɪsə by:r t (dɪsən hɔ:k)
56. kɔ:lse pɛstē sint (bɪnt) nɪʁ fəl vɛ:r r t
57. nɔ:m.pɔ:l stɛ:t bi.j nɔ:m. - n he:r r t
58. m me:r r t ist nɔʁ tē kɔ:l t ɑm tē bɑɪp (kɑ:tʃəbɑl-kɑ.tsɪbɑl)
59. dē. ke:r s ʁɛfən heldē lɛʁ nɪvɔ:r r (ist nɪʁ)
60. hē. træk tpe:r r t ɑn. (bi.jɪ) stɛt
61. tū. kvam jali (ilø.) hir idē jo:r r nɔ. dē kɛ:r ms
62. dē (n) pɔ.tē se:r r dat ɔ.zən lɛ:m. he:r r fulmɑ.kt is
63. i zɑɣɪ mi vɑ mē i zɛ:r r dɪp nɪks
64. dē svɑ.ly:wɪp zɛlt ʁɔuw vɛ:r r kɔm.
65. ʁɔ.j fɑndɑ:ʁ nɪ hən kɑ:tɪ
66. ɛt se. uk ʁe:r n kɛ:z
67. sin. mɔ.tər is kɛpɔt
68. tɪs nēn he:tɪ (vɑ:r m.) dɑʁ ves ɛn tɪʃp sɑʁən ɔ:mmt
69. dət jɑɣskē lɛp up blɔ:tɔ fɔ:r t
70. drɪs nē bɑɣ m dē kɑn
71. ɪk vɔl datə pɔst nēn brɛ:f brɑʁ
72. ɪk hɛp pi.n (se:r tɔ) ant het
73. ɪk kan nɪʁ mət ɛɪɟ.vi:zē lɔ: ɑmɣɔ:m
74. nɔ.t skufɪp span vi tpe:r r t fɔ:r dē ni.jə kɔ:r r (vɑ:ɣɪ)
75. ɪk hɛp ɛn betjē kɔ:r s fan fɔ:r r n mɪdɑʁ a
76. n zɔn fan. kɔ.nɪɟ is uk soldɔt ɔves
77. vɛ:r j ʁɪn. vɑ:ɣɪmɑ.kər tē vɔ:m.
78. dē. ro:zɪp hept lɑɣə dɔ:r m.
79. ɪk ʁələ.f dər ʁɪn vɔ:r r t fɑn
80. tkɛ:nt vɑs dɔ:t fɔ:r r dɑt sət kɪn. dɔ:pɪp
81. sin ɔ:r r ɛn sɪnə ɔ:ɣɪ lɔ:p t
82. hɔ:r r dɔʁtɛrtjə is mətɪp mantjē nɔ.t bus ʁɔ:m ɑm brɛ:əməl tē plɑkɪ
83. dər iʃ nē spɔ:r t fɑn dē. lɛdər
84. hē. skre.uɔɪp hat
85. dē lɔ: (mē.skə) sɔ:ʁɪp nɪks ā.s ɑs ʁɛ.lt ɛ rɪɟdum
86. hɑn. (he:r r) mɔ:nt vɑs drɔ:gə fan. dɔ:s(t)
87. dē. vɛʁ lɔ:p krum tɪʃ nɛn ɑm vɛʁʁ
88. ɪk kɔ:ʁ fɔ:r r kɛ:ɪn. nē tru:məl
89. n bu:k is stɔ:r r dɔ:r r ɔnə kɛst(ə) dɔ:r r tɔ sɪkɪ (stɪkt mɔ kɛst)
90. sin lɛ:tjē vɑs kɔt mɛ. ʁɔ:t
91. m dē sʁɑ: ist ɑm. bɛstɪ
92. n skatər mat ʁɔ:t kɔ:ɪn. mɪkɪ
93. sɔ:k(t) is nɔ. min. hɔ:t
94. ɪk vɛ.t nɪʁ vɔ:r r kɛm zɔ:kɪ mat
95. n kɔ:lɪp kɛldər is ʁɔ:t fɔ:r r t bɪr
96. ɪk mɪ:s ɔspɪlo:dre:ɣkɪ ɑm ɑntē stɛ:r r kɪ
97. ɪk mat. fɔ:r r m. stal kɪr jɪ
98. mɪn brɔ:r r vɑs mɔ:
99. n mɛlkbu:r hef nē gro:tə vɪk
100. dē ke:r r mɛlk iʃ dɑn ɛ zur stɪ:r m dē mət vɛr ɑm
101. vi sv-lɪp dē. pat kɛɪp. vɑɪp m. ɣr
102. dē falt nɪks upəm tē sɛɟ. - sɛkɪ:r in beide bete-kennisen
103. hē. kɑmp nɔ.jt nē mɛnyt tē lɑ:t



104. in italie smt fyrspe.wende be:rnj - spi:rnj - kutsn = braken
105. dœvi do:-rup tē drakj (dœ-uwnj)
106. in bo.m heptsen stak fân dē brax ōfēva:rnj
107. imat ō.s foeln is kœ.m. bœki:kj
108. he. is fan — kœ.m. metn gu:jn by:l met xelt
109. dē. dœ:r is fân bœ:kjho:lt ma:kt
110. nē getrouwde frōuw mat kœ.n. nē:jn
111. kēp hir grœ:s sē:jt mēr twas xīn go:t sō:t
112. n brōuwē se:χ dat. nōχ tē dy:r is am tē bōuwj
113. bakj - ik bak - i bakt - he. bakt - baktē - vij bakt - ik bakj - i bakj - he. bakj - vi bakj - vi hept ebakj
114. bi:dn - ik bit - i bit - he. bit (bœt) - vi bit - bi:tj vi - ik bœ: - ik hept ebœ:dn - bœ:dn se. o.k
115. tīsn klein. mē va fēin
116. i kœnt hir eier kri:nj. u-pt ma:rk
117. he. hevæ:χ datē ū mi zal dœ:nkj
118. t dī.sme:kj (dē:smē:kj - meit) se:-rdatē xelik har
119. dē van. fif pri:zn
120. o.ner den e:k (eik) lījt fœl ekol(s)
121. twa:tēr zal fo:-rt (drækt) va kœkj - tkœkt a
122. t hœ:j is nōχ xœ:n tīs pas mē:jt
123. majo.næ:zē ma:ktē metn do.jer fan. si
124. dā bœ:mke zal do:-r muilek kœn. grœ:jn
125. n pesto:-r hef xūjn vīn
126. us ō:lē (ō:lt) hus is ufēbra:mt
127. dē melēk spatet ut. xē:-r fan dē ko:
128. n kœstēr lyt - kry:s - kry:zn
129. dē bœ:m fan dē kryva:gjn bœ:χt dœ:-r o.ndet xœuχt
130. dē tue. dytsēs kvam. nō. butn
131. se. heptam blō.nt ē blōuw (ə)sla:gjn
132. dē sous is n betjē dān - flōuw
133. n sne: līg dik
134. tīs nē e.uwēχhe:tj le:dn dak u sem hēp
135. dat vō:t nōuw he.mō:l nē ni.jē stat
136. dō:n - ik do:t - i do:t. - he. dat. - vi do:t. - i(lē) do:t. - se. do:t. - ik dēt - i dē:dn - he. dēt - vi dē:dn - i(lē.) dē:dn - se. dē:dn - dē:rik dat - dē:r he.t mē:-r - dē:dn se.t mē:-r
137. dœ:pm - dœ:pjærēk - dœ:pfunt - suldo:tj
138. dœskœn - he. dœskœt - he. hef dœskœt - he. dœskœn
139. bē:dn - ik bē:n - i bēnt - he. bēnt - vi bēnt - i(lē.) bēnt - se. bēnt - bēntē - bœ:nē - ik hēp ebœ:n.
140. Lokale landmaten : n bœmdær = 1 ha - n skepel = 1/4 ha
141. Lokale waternamen : dē pat. - dē kleiga:tn - n ketēplā - dē hējēlær bēk (bœ:-rnse) n mœsplā - tbo:kēlō:sē fē.lt

*De naam van de plaats in haar eigen dialect is hējēl*

*De inwoners heten hējēlō.sen*

*Hun bijnaam luidt hējēlær vī.nt*

*Aantal inwoners : 57.966.*

*Taaltoestand* : De gemeente Hengelo — aantal inwoners 61.137 — omvat nog : bēkœm - drīnē - klein drīnē - ulē - tvekēl - tvo:ldē -. Het centrum van Hengelo heet nu : dē stat-. In Hengelo wordt veel A.B.N. gesproken. Hengelo is een industriestad met overwegend metaalindustrie, waardoor veel arbeiders van elders zich hier gevestigd hebben.

*Zegslieden*: 1. J. F. Waanders, 63 j.; geb. te Hengelo, V. en M. van hier; metaalarbeider; heeft altijd hier gewoond; spreekt meestal dialect.

2. M. T. Waanders, 62 j.; geb. te Hengelo, V. en M. van hier; huisvrouw; heeft altijd hier gewoond; spreekt meestal dialect.